

POHJOISEN RYTMIN SUISTOKAUPUNKI

OULUN KESKUSTAVISIO 2026-2040

OULUN
KESKUSTAVISIO
2026-2040

 OULU

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Sisällys

Johdanto - Pohjoisen rytmin suistokaupunki	3
Elinvoimainen kaupunkikeskusta	4
Tulevaisuuden keskustan kehittämisperiaatteet	5
Yhdessä muotoiltu keskustavisio	6
Tulevaisuudestaan tunnettu Oulu	8
Miltä tulevaisuuden keskusta näyttää?	9
Keskustavisiosta totta	14
Jatkotoimenpiteet	15
Työryhmä	17

Keskustavision aluerajaus.

POHJOISEN RYTMIN SUISTOKAUPUNKI

Luonto kertoo tahdin, elämä vastaa siihen, ja kaupunki virittyy pohjoisen olosuhteiden, elämäntavan ja rakentamisen rytmiin.

Pohjanlahden ranta ja Oulujoen suisto luovat perustan tulevaisuuden keskustalle, jossa pohjoinen taika, urbaani elämänrytmi ja oululainen rohkeus kohtaavat.

Oululla on omalaatuinen pohjoinen rytmi. Vuodenajat luovat omanlaisen rytmin valolle ja pimeälle, väreille, äänimaisemalle, tuulelle, vedelle, lumelle ja jäälle. Vuoden- ja vuorokaudenajat rytmittävät kaupunkilaisten elämän, tapahtumat ja kulttuurin. On talven taika, eksoottikka ja kovuus. On eläväinen ja iloinen kesä. On leppoisa Oulu.

Keskustan sijainti veden äärellä vahvistaa luonnon rytmin kokemista. Oululaiset kaipaavat paikkoja ja reittejä oleskeluun, ihasteluun, kuljeskeluun, yhdessäoloon, kohtaamisiin ja suojaan - elämisen rytmiin. Toivotun tulevaisuuden kaupunkikeskusta on hyvinvitelevä, kohtaamispositiivinen, leikkisä ja ikiaikainen.

Elämä levittäytyy sisätiloista kaduille, keskusta on täynnä pieniä yllätyksiä, vakavuus tekee tilaa ilolle ja väreille. Vuodenajat käännetään vahvuudeksi, kattojen yllä on oma maailma ja vedenraja tuo uusia elämyksiä. Keskustan ylisukupolvisuus on toteutettu viisaudella ja oululaisilla on tyyni olla.

Keskusta laajenee uusiin suuntiin, joihin syntyy eläviä ja houkuttelevia kokonaisuuksia. Kauneus, vihreys, käveltävyys ja saavutettavuus asettuu tasapuolisesti koko keskustaan ja luo kutsuvan verkoston, jolloin jokaisella on mahdollisuus nauttia keskustasta - ja osallistua sen rakentamiseen.

ELINVOIMAINEN KAUPUNKIKESKUSTA

Kulttuuripääkaupunkivuoden perintö elää kaupunkikeskustan kehityksessä mukana: elämykset, tapahtumat ja osallistava kaupunkikulttuuri ovat jatkossa Oulun keskustan syke. Oulu ottaa pysyvästi paikkansa eurooppalaisten vetovoimaisten kaupunkien joukossa – omannäköisenä ja ylpeästi reunalla kulkien. Kaupunkikeskusta on elämyksiä ja elämäntyyliä, pohjoista arkkitehtuuria, luonnon ja valaistuksen kädenjälki kaupunkiympäristössä sekä vaivatonta ja viihtyisää liikkumista.

Oulun keskustan kehitystä kannattelevat kärkihankkeet: Elämysareena, Asemakeskus, Museo- ja tiedekeskus, Oulun vesiliikuntakeskus sekä Torinranta. Näiden rinnalla Oulun yliopiston kampuskehitys Kontinkankaalle lisää keskustan virtaa ja elinvoimaa. Nämä investoinnit yhdessä keskustan viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden kehittämisen kanssa tukevat uusien työpaikkojen syntymistä keskustaan.

Keskusta on kaikkien oululaisten yhteinen, se on myös kaupungin sielun peili. Se nousee parhaimpaan kukoistukseensa vain silloin, kun sitä rakennetaan yhdessä – tasapainoa ja yhteensovittamista vaalien.

Keskusta ei ole valmis koskaan. Se elää ajassa, uudistuu ja sopeutuu – aivan kuten yritykset ja elinkeinoelämäkin. Siksi muutoksesta on käytävä jatkuvaa, avointa dialogia. Uudistuminen ei ole yksittäinen hanke, vaan yhteinen prosessi. Uusi elinvoima syntyy vetovoimasta, ympärivuotisuudesta ja monipuolisesta laajentumisesta.

“ Asumisesta lähtevä ekosysteemi tuo elinvoimaisuuden

Oulun keskustan kehittämisen tulee nojata 15 minuutin kaupungin periaatteeseen, eli riittävään tiiviyteen, sekoittuneeseen rakentamiseen ja arjen palveluihin kävelyetäisyydellä.

Elinvoima ei synny yksittäisistä rakennushankkeista vaan toimivasta ekosysteemistä, jossa asuminen muodostaa perustan ja keskusta toimii kohtaamisten, tapahtumien ja kaupunkielämän alustana, eikä pelkästään kuluttamisen sijaintina.

Oulun kilpailuetu ei perustu massamarkkinaan vaan osaamiseen, innovaatioihin ja ihmisen kokoiseen, luonnonläheiseen ympäristöön. Merellisyys, vihreys ja veden läheisyys eivät ole imagotekijöitä, vaan asumisen houkuttelevuutta, matkailua ja kiinteistöjen pitkän aikavälin arvoa vahvistavia tekijöitä.

Keskustan tulee olla saumattomasti käveltävä ja pyöräiltävä, mutta samalla kaikkien kulkumuotojen saavutettavissa, jotta sekä asuminen että toimistoinvestoinnit voivat kehittyä.

Vision uskottavuus ratkaistaan konkreettisilla toteuttamisedellytyksillä, eli riittävällä asukasohjalla, selkeillä liikenne- ja pysäköintiperiaatteilla sekä ennakoitavalla kaavoituksella, jotka yhdessä tekevät keskustasta houkuttelevan paikan elää, kohdata ja investoida.”

**Oulun keskustavision
elinvoimatekijät -liiteraportti**

Keskustavisio suunniteltiin vuorovaikutuksessa oululaisten ja tulevaisuuden kanssa. Prosessissa tunnistettiin **seitsemän teemaa**, jotka koettiin tärkeiksi tulevaisuuden kaupunkikeskustan kehittämisessä:

- **merellisyys ja jokisuisto**
- **ekologisuus ja kestävä kehitys**
- **kauneus, esteettisyys, siisteys ja turvallisuus**
- **vihreys ja luonnon läheisyys**
- **elinvoima, palvelut ja tapahtumat**
- **kohtaamiset, elämykset, leikki ja liikkuminen**
- **teknologiainnovaatiot ja älykäs kaupunki**

Teemat ovat kulkeneet mukana koko vuorovaikutteisen suunnitteluprosessin ajan ja niiden pohjalta muodostettiin tulevaisuuden keskustan kehittämisperiaatteet.

Vuorovaikutteinen suunnitteluprosessi osoitti, että kaupunkilaisten, elinkeinoelämän ja rakennuttajien tavoitteet eivät ole ristiriidassa. Kaupunkilaiset toivovat viihtyisää, inhimillistä ja elävää keskustaa – ja rakentajat haluavat sellaista toteuttaa. Elämänlaatua ja elinvoimaa voidaan vahvistaa samoilla teoilla.

TULEVAISUUDEN KESKUSTAN KEHITTÄMISPERIAATTEET

Kehittämisperiaatteet kiteyttävät, mikä tulevaisuuden keskustassa tavoitellaan ja on tärkeää. Ne auttavat tekemään johdonmukaisia valintoja ideoinnista toteutukseen. Kehittämisperiaatteiden toteuttaminen vie kohti elinvoimaista kaupunkikeskustaa.

Anna veden rytmittää kaupunkikeskustaa

Hyödynnä keskustan suunnittelussa ja toteutuksessa merellisyyttä ja jokisuistoa. Vesi on maisemallinen ja toiminnallinen elementti. Suunnittele rannat, vedet, laiturit, tasanteet ja suiston uomat ympärivuotisesti aktiivisiksi, liikkumiseen, leikkiin, oleskeluun ja elämyksiin kannustaviksi tiloiksi. Kehitä suistoalueen ympärille elinvoimainen palveluekosysteemi.

Rakenna pohjoiseen lämpöä

Toteuta rohkeaa, omaäänistä ja lämminhenkistä pohjoista arkkitehtuuria täydennysrakentamisessa. Hyödynnä rakentamisessa paikan henkeä ja historiallista kerroksellisuutta, edistä tulevaisuuskestävyyttä, ihmisen mittakaavaa ja laadukasta kaunista kaupunkikuvaa. Huomioi luonnon rytmi ja siinä selviytyminen, tue pitkäikäisyyttä ja muuntojoustavuutta.

Kerro kaupungin tarinaa valolla

Hyödynnä taidetta, leikkiä, valaistusta ja luonnon valoa kaupunkikokemusta rikastuttavana elementtinä. Käytä valaistusta Oulun kaupunkikuvan tarinan kertojana, joka huomioi pohjoisen olosuhteet: varjot, pimeän, talven siniset hetket, valkoisen usvan, matalan aurinon ja kesäöiden valoisuuden. Korosta ja rauhoita harkitusti esteettistä, älykästä, toiminnallista ja energiatehokasta valaistusta käyttäen.

Tuo kaupunkiluonto osaksi arkea

Uloata kaupunkiluonto keskustaan asti ja muodosta suojaisia, viihtyisiä, liikkuttavia ja monimuotoisia ympäristöjä. Lisää vehreyttä ja vesielementtejä, jotka parantavat ilmanlaatua, tukevat luonnon monimuotoisuutta ja edistävät kaupunkilaisten hyvinvointia.

Tee liikkumisesta vaivatonta ja leikkisää

Suunnittele ja toteuta selkeitä, turvallisia ja esteettömiä liikkumisympäristöjä, jotka palvelevat tasapuolisesti jalankulkua, pyöräilyä, joukkoliikennettä ja autoilua. Tee kulkureiteistä viihtyisiä ja oivalluttavia, eri sukupolvet huomioivia. Huomioi innovatiiviset uudet liikkumISRatkaisut osana keskustan kokonaisuutta.

YHDESSÄ MUOTOILTU KESKUSTAVISIO

Miten osallistaminen on vaikuttanut lopputulokseen?

Oulun tulevaisuuden keskustaa ei ole suunniteltu suljettujen ovien takana, vaan yhdessä oululaisten kanssa. Yli tuhat keskustan asukasta, yrittäjää ja kiinteistönomistajaa on antanut äänensä, ideansa ja näkemyksensä sille, millainen on se Oulu, jonka haluamme nähdä vuonna 2040. Keskustavisio syntyi kuuntelemalla ja kohtaamalla, rakentamalla yhteistä tarinaa kaupungista, joka on meidän kaikkien.

Oulu valitsi kaupunkikeskustan suunnitteluun uudenlaisen, osallistavan prosessin, jossa oululaisten omistajuus ja ääni tulivat näkyviin.

Kaupunkilaisten ideat suunnittelun innoittajina

Vuoden 2025 alussa toteutettu laaja kysely nosti esiin teemat ja paikat, jotka tuntuivat

merkityksellisiltä: **ajanviettoalueet, veden läheisyys, luonnon läsnäolo ja urbaanit oleskelupaikat.** Näitä ideoita jalostettiin työpajoissa – aina lapsiperheiden Lego-tapahtumasta tekoälytyöpajoihin, joissa osallistujat saivat mallintaa konkreettisesti, miltä tulevaisuuden keskusta voisi näyttää. Keskustelua käytiin yhdessä kaupunkilaisten, yrittäjien, omistajien ja päättäjien kanssa.

Prosessissa kävi selväksi, että oululaiset ovat valmiita rohkeaan muutokseen. He haluavat keskustan, jossa merellisyys näkyy ja tuntuu, ja jossa suiston ainutlaatuinen luonne pääsee oikeuksiinsa. **Moni toivoikin keskustan laajentumista ja sen painopisteen siirtymistä lähemmäs vettä.**

Samalla prosessin aikana nousi esiin halu lisätä kauneutta ja elämyksellisyyttä koko keskustaan. Oulu nähdään ensimmäisenä suomalaisena kaupunkina, joka voi rakentaa ympärivuotisen merellisyyteen kytkeytyvän palveluiden ja tapahtumien ekosysteemin – omannäköisen, pohjoisen ja valoisan.

“Suistojen ääreen rakentuva, laadukasta palvelu- ja tapahtumatarjontaa tuova kaupunkikeskusta.”

“Unelmieni kaupunkikeskusta kasvaisi vähitellen lähemmäs jokisuistoa. Kesäisin olisi jokilaivoja ja terasseja, saisi istuskella vihreällä keitaalla tuulen suojassa katsellen jokisuiston maisemaa. Ohi ajelisi isoa baanaa pitkin pyöräilijöitä, ja ihmiset lenkkeilisivät katsellen kauniita maisemia. Talvella tori muuttuisi jääpalatsiksi, jonka pihalla on useita liukumäkiä ja jääpatsaita. Tunnelmallisesta kahvilasta saisi kuumaa juotavaa ja keittoa. Torilta on lyhyt matka ratikalle, johon hyppään ja ajan kotiin.”

“Merellinen, värikäs, arkkitehtuuriltaan kiinnostava ja eläväinen. Merellisyyteen liittyy palvelut, vesiliikenne, vesiurheilu, saaret ja näköalat.”

Keskustavision lähtötietovaiheen kyselyn vastauksia

Profiittityyppiä
Lego-työpajoista

Kuva: tekoälytyöpaja

Kuva: tekoälytyöpaja

Lapsiperheet kaipaavat tekemistä ja yhdessäoloa

Lasten ja perheiden ääni kuultiin erityisesti Musiikkikeskuksessa järjestetyssä Lego-tapahtumassa keväällä 2025. Tärkeinä asioina vetovoimaisen kaupunkikeskustan kohdalla pidettiin monimuotoisia tapoja liikkua, leikkiä ja olla yhdessä, hyvinvointia ja luovuutta mukaan lukien ravinto, lepo, ilo ja oivallukset sekä aistimaailmaa: värejä, valoa, veistoksellisuutta, vettä, vuodenaikoja ja lintuperspektiiviä.

Tekoälytyöpajoissa luonnosteltiin monipuolista kaupunkielämää

Syksyn 2025 tekoälytyöpajoissa kaupunkilaiset pääsivät visualisoimaan tulevaisuuden kaupunkikeskustaa: lisäämään luonnoskuviin esimerkiksi istuinryhmiä, vesielementtejä, harrastuspaikkoja ja kulttuuria.

Työpajojen ideat tuovat esiin oululaisten vahvan halun rakentaa paikka, jossa teknologia, kulttuuri ja luonto saavat kohdata luontevasti. Oulu haluaa olla inhimillinen ja edistyksellinen yhtä aikaa.

• • • • • *Tekoälytyöpajoissa esimerkiksi Autorannan pysäköintialueen paikalle visualisoitiin muun muassa lasista tapahtumapaviljonkia, vihreää food gardenia ja leikkisää taidetta.*

Kuva: Autoranta, nykytilanne

TULEVAISUUDESTAAN TUNNETTU OULU

Monet kaupungit rakentavat identiteettinsä menneisyydelle. Oulun keskustavision juuret ovat historiassa, mutta katse käännetään rohkeasti tulevaan. Tavoitteena on keskusta, joka on tunnettu tulevaisuussuuntautuneisuudestaan. Kirkkaasta visiosta muodostuu vetovoimatekijä.

Oulun vahvuus on tulevaisuus- suuntautuneisuus

Kaupunki tunnetaan puhtaasta ilmastaan ja Euroopan mittakaavassa nuoresta väestöstään, joka luo kestäväää elinvoimaa ja perustan investoinneille. Vahva innovaatioekosysteemi tekee keskustasta paikan, jossa kehitetään tulevaisuuden ratkaisuja. Oulun imago perustuu edelläkävijyyteen, onnellisuuteen ja hyvinvointiin sekä luonnon tasapainoon.

Vuoropuhelu tulevaisuuden kanssa

Keskusta, joka sanoittaa suuntansa rohkeasti ja inspiroivasti, houkuttelee investointeja, osajia ja yrityksiä. Suunnitteluprosessissa

hyödynnettiin tulevaisuusmuotoilun menetelmiä, joiden avulla tunnistettiin keskeiset muutosalurit, kuten elämystalous, ekokeskeisyys, datavetoisuus, toimijoiden yhteistyö sekä osallisuuden ja omaehtoisuuden kasvu.

Visiota vahvistaa myös rytmitalouden ajattelu, jossa huomioidaan erilaisten vuodenaikojen, vuorokaudenaikojen ja elämänvaiheiden rytmit. Oululla on mahdollisuus hyödyntää rytmitaloutta elinvoiman uudistajana.

Teknologia läpileikkaa keskustan kehittämistä: tekoäly, robotiikka ja datavetoisuus tuottavat älykkään digitaalisen kerroksen, sujuvat palvelut ja paremman asiakaskokemuksen.

Aikana, jolloin tulevaisuususkko on heikentynyt, **Oulu voi nousta Suomen ensimmäiseksi kaupungiksi, joka on tunnettu tavoittelemastaan tulevaisuudesta.**

“Datan yhdistäminen eri lähteistä ja palveluiden optimoinnin suhteen teknologia ei rajoita millään tavalla. Kaikki on jo mahdollista. Aika paljon on tietoa eri paikoissa, joka auttaisi kaupungin suunnittelussa, mutta se ei ole saatavilla yksilönsuojan vuoksi. Viiden vuoden sisällä pitäisi olla käytännöt siitä, miten toimitaan.”

Peter Ylén
Johtava tutkija,
VTT

“Uusien menetelmien ja kaikkialla olevan teknologian myötä yksittäiset kansalaiset tulevat paljon lähemmäksi hallintoa ja ylös asiakkaan tai palvelun käyttäjän roolista.”

Pauli Saloranta
Asiantuntija, Sitran
elinkeino-ohjelma

*Lainauksia keskustavision
lähtötietovaiheen haastatteluista*

“Olemme siirtymässä aikaan, jossa kaupunkisuunnittelun keskiöön tulee kokemusten ja kohtaamisten muotoilu. Keskustan kehittämisessä on selkeä trendi kohti elämyksellisyyttä ja yhteisöllisyyttä.”

Timo Hämäläinen
Johtava asiantuntija, Helsingin kaupungin elinkeino-osasto

“Ennen vihreä nähtiin ennen kaikkea koristeena kaupunkiympäristössä. Olen ilahtunut siitä, että maisema-arkkitehtuurilla nähdään tänä päivänä strateginen merkitys.”

Ranja Hautamäki
Maisema-arkkitehtuurin professori,
Aalto-yliopisto

“Yrittäjät haluavat keskustoihin enemmän yhteistoimintaa ja yhteisöllisyyttä. Tämä trendi näkyy kaupungista toiseen.”

Taija Lintumäki
Johtaja, ennakointi ja viestintä,
ETU ry

MILTÄ TULEVAISUUDEN KESKUSTA NÄYTTÄÄ?

*Hallituskatu, Raksilan ja Asemakeskuksen
Torinrantaan yhdistävä elävä bulevardi.*

Keskustavision visiokartta

Keskustavision keskeisimmät kehittämisperiaatteet on koottu visiokartalle.

Kartalla esitetty Pääkehittämisakseli yhdistää Raksilan Asemakeskuksen kautta Torinrantaan. Pääkehittämisakseli on viihtyisä ja elävä alue, jossa joukkoliikenteen urbaanin bulevardin varrella sijaitsevat keskustamaiset palvelut ja julkiset tilat houkuttelevat ajanviettoon keskustassa.

Ranta-alueen kehittämisakselilla urbaani rantavyöhyke alkaa pohjoisesta Hupisaarten kuppesta ja jatkuu etelässä Hollihakaan asti. Urbaanilla rantavyöhykkeellä kehitetään erityisesti olemisen ja tekemisen paikkoja veden äärellä sekä liitetään virkistysalueet osaksi keskustan kaupunkirakennetta.

Kirkkokadun kehittämisakseli liittää Kyösti Kallion puiston ydinkeskustaan ja Hupisaariin saakka. Kirkkokadun puistoja hyödyntävä akseli synnyttää rakentamisen painopistettä Heinäpään suuntaan ja uusiutuvat korttelit tukevat katutason aktivoitumista.

Laajentuva kaupunkikeskusta muodostuu olemassa olevien vetovoimaisten alueiden tukemisesta ja uusien toiminnallisten solmukohtien luomisesta. Oulun merellinen identiteetti vahvistuu täydennysrakentamalla ranta-alueita, luomalla näkymiä merelle sekä uusilla merellisillä asuinalueilla.

Yhtenäiset kehämäiset viheraluesarjat koostuvat viheralueista ja vehreistä kaduista. Viherkehät muodostavat ekologisia yhteyksiä,

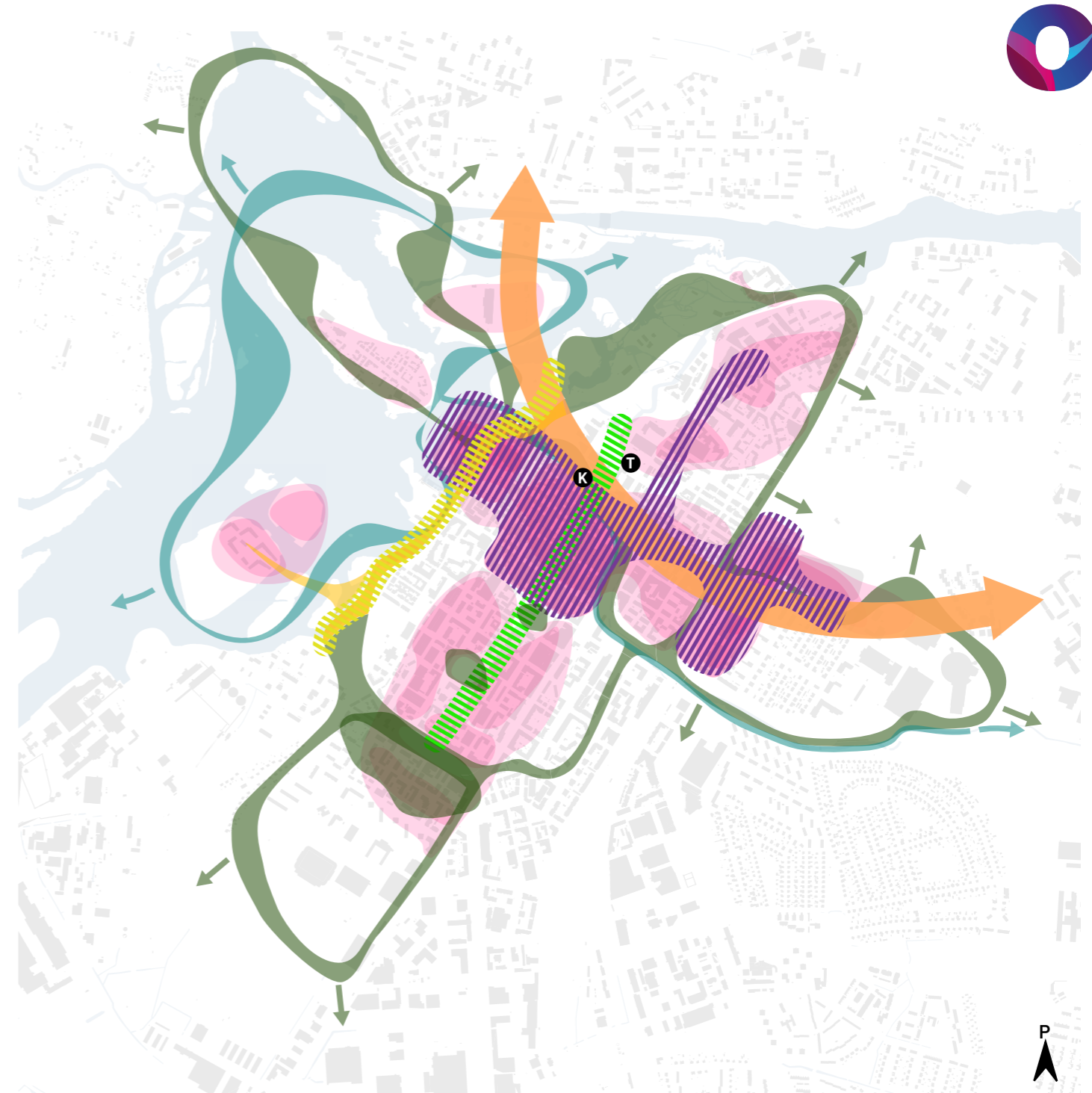
- HALLITUSKADUN KEHITTÄMISAKSELI
- RANTA-ALUEEN KEHITTÄMISAKSELI
- KIRKKOKADUN KEHITTÄMISAKSELI
- LAAJENTUVA KAUPUNKIKESKUSTA
- YHTENÄISET KEHÄMÄISET VIHERALUESARJAT
- SINIKEHÄ JA KAUPUNGINOJAYHTEYS
- VALAISTUS RANTA-ALUEILLA
- TEHOKAS JOUKKOLIIKENNE
- TUOMIOKIRKKO JA KAUPUNGINTALO

toimivat miellyttävinä virkistysympäristöinä sekä ohjaavat muilta alueilta rantaa kohti.

Kaupunkisivistä kehitetään mahdollistamalla vesieliöstön parempi liikkuminen ja kaupunkilaisille luontevat vesiliikenteen reitit keskustan sinikehää ja kaupunginojayhteyttä kehittämällä.

Ranta-alueiden valaistusta kehitetään alueiden erityisluonteet huomioiden. Ranta-alueille laaditaan erillinen valaistussuunnitteluohjeistus, joka auttaa luomaan ranta-alueille tunnelmallisen ja paikkasidonnaisen valaistuksen.

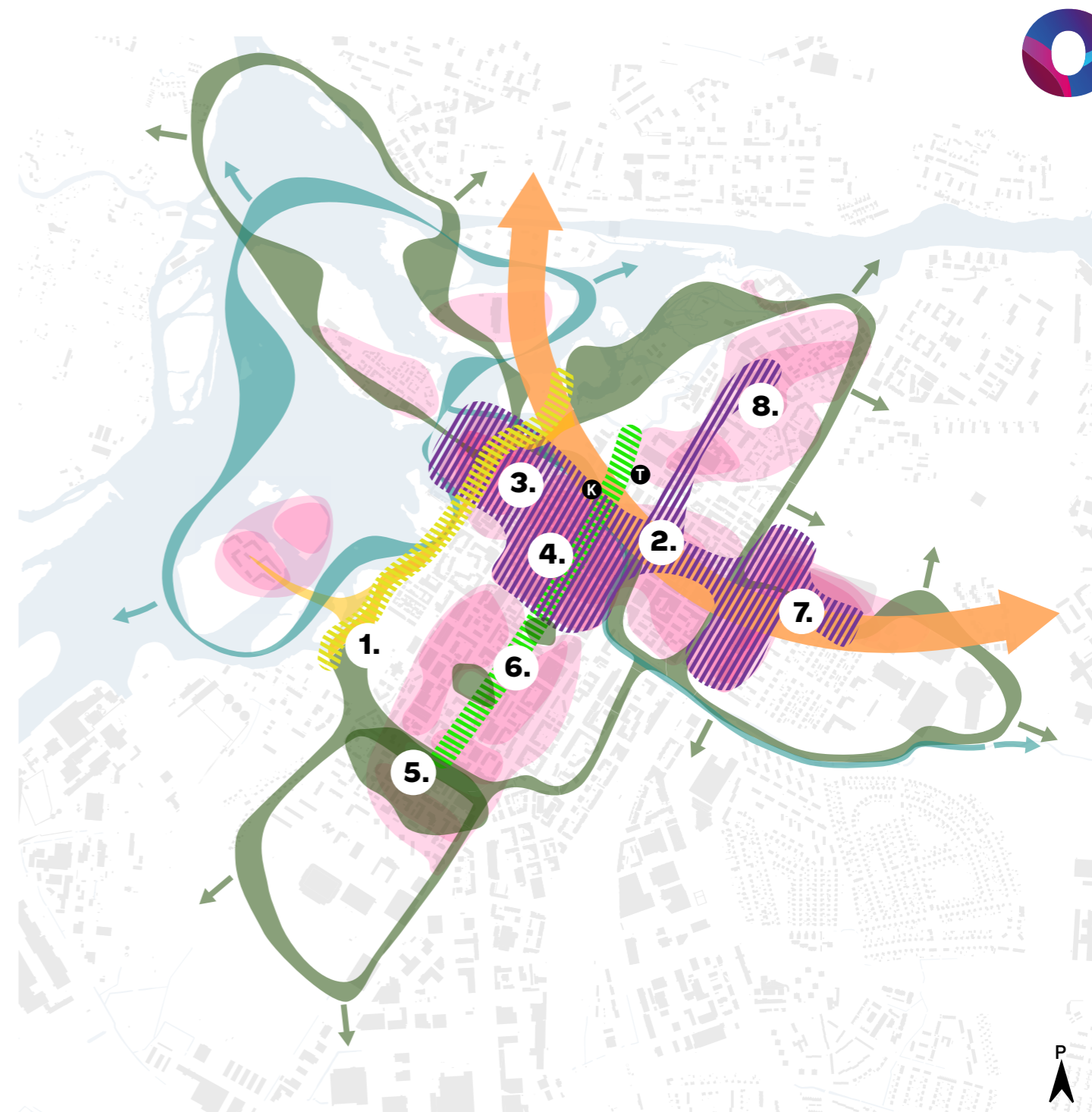
Tehokas joukkoliikenne liittyy osaksi keskustan liikenteen visiota, jossa liikkujia kannustetaan liikkumaan jalan, pyörällä ja joukkoliikenteellä reittejä kehittämällä. Urbaanilla bulevardilla ja pääkaduilla joukkoliikenne on nopeaa ja luotettavaa. Asemakeskus toimii houkuttelevana vaihtopaikkana pitkämatkaisen ja paikallisen liikenteen välillä.

OULUN UUDET LEMPIPAIKAT HERÄÄVÄT ELOON

Keskusta on oululaisten yhteinen olohuone. Kun me viihdymme, myös vieraat viihtyvät. Viihtyisä keskusta laajenee ja tulevana vuosina keskustaan rakentuu lisää uusia rakastettavia paikkoja.

- 1. Hollihaka** – suiston saariin laajeneva kaupunkilaisten vehreä puutarha ja leikkimaa, viihtyisä rantareitti kirjaston kautta Ainolanpuistoon
- 2. Hallituskatu** – elävä bulevardi Asemakeskuksesta Torinrantaan, yhdistää Raksilan keskustaan
- 3. Autoranta** – liikuttava paraatipaikka ja solmukohta rannassa
- 4. Korttelipihat** – urbaanin suojan, yllätyksellisyyden ja yhteisöllisyyden keitaat
- 5. Kyösti Kallion puisto** – tilaa leikille, liikkeelle ja rauhalliselle vihreydelle
- 6. Kirkkokatu** – viihtyisä, elävä ja oivaltava reitti Kyösti Kallion puistosta Hupisaarille
- 7. Raksila** – matkaliikenteen ja kansainvälisen tason tapahtumien elämyskeskus
- 8. Myllytulli** – yllätyksellisyyttä, elämysmaailmoja ja leikkiä Hupisaarilla sekä historiallisella Åströmin teollisuusalueella.

Tiivistyvä Oulu - kerroksellinen ja kestävä täydennysrakentaminen

Täydennysrakentamisen konseptisuunnitelma kokoaa yhteen asumisen, palveluiden, kaupunkiluonnon ja liikkumisen kehittämisen yhtenäiseksi tulevaisuusvisioksi.

Oulun historiallinen ruutukaavakeskusta muodostaa suunnittelun perustan. Mittakaavaltaan pienipiirteisen, kerroksellisen ja merellisyyteen nojaavan rakenteen vahvuuksia halutaan vaa- lia. Keskustan pienet korttelikoot ja ajallinen monimuotoisuus luovat haasteita ja mahdollisuuksia kaupunkirakenteen kestäväälle tiivistämiselle. Työssä keskitytään paikan henkeä vahvistamaan ja kaupunkikuvaa rikastamaan täydennysrakentamiseen.

Visio esittää uusia asumisen, liike-elämän ja palvelujen ratkaisuja erityisesti tehottomasti käytetyille tonteille, ikkunattomien seinien reunoille ja rakentamattomiin kortteliosiin. Rakennustypologiat on valittu siten, että ne ovat teknisesti toteuttamiskelpoisia ja kaupunkikuvallisesti laadukkaita.

Kaupunkirakenteen kehittämisen kolme pääteemaa ovat tiivistyvä keskusta, verkotunut liikkumisympäristö ja merellisyyden vahvistaminen. Tavoitteena on ydinkeskusta, jossa jalankulku ja pyöräily ovat sujuvia, maantasokerrokset aktiivisia ja kaupunkiluonto näkyy pihoiissa, kaduilla ja rakennusten viherrakenteissa. Samalla visio avaa uusia merellisiä näkymiä, ranta-alueiden virkistysmahdollisuuksia ja suistokaupungin identiteettiä vahvistavia paikkoja.

Hevossaari. Visio suiston saariin laajenevasta keskustasta.

Kehittyvät korttelipihat - Pallaskortteli.

Luonto osaksi keskustaa – Oulun kaupunkivihreä ja -sininen

Kaupunkivihreän ja sinisen keskustavisio tähtää entistä vihreämpään, ekologisesti verkotuneeseen ja elämyksellisempään keskustaan. Visio perustuu viher- ja sinikehiin, vehreisiin katuihin sekä suiston ja Kaupunginojan muodostamaan vesiyhteyteen, jotka luovat jatkuvan vihreän ja sinisen verkoston. Suunnittelussa painottuvat vehreys, merellisyys, viihtyisyys ja kaupunkiluonnon kokemuksellisuus.

Viherkehät sisältävät rantavyöhykkeet, puistot, katuvihreän ja taskupuistot, ja niitä kehitetään sekä virkistykseen että hulevesien hallinnan ja

luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi. Vehreät kadut parantavat latvuspeittävyttä, mikroilmastoa ja keskustan viihtyisyyttä.

Kortteleissa vihreyttä lisätään puustolla, monilajisilla istutuksilla, viherkatoilla ja köynnöksillä. Suiston sinikehä ja Kaupunginojayhteys vahvistavat vesiluonnon ekologisuuksia ja tuovat veden näkyväksi osaksi kaupunkia. Luonnonmukaiset hulevesiratkaisut ja vesiaiheet lisäävät elämyksellisyyttä.

KESKUSTAVISIOSTA TOTTA

Keskustavisio toteutuu vain yhteistyöllä. Kaupunki, kaupunkilaiset, yrittäjät, kiinteistönomistajat, kehittäjät ja päättäjät voivat edistää sitä omalla panoksellaan. Yhdessä rakennamme oululaisen, vetovoimaisen ja elinvoimaisen keskustan, jossa kehittämisperiaatteet antavat suunnan, mutta toteutus syntyy arjen valinnoista, kohtaamisista ja investoinneista – jokainen teko vie visiota eteenpäin.

Innovaatiohankkeet, kilpailut ja kokeilut

Innovaatiohankkeet voivat vauhdittaa kehitystä, kun niihin osallistuvat kaupungin lisäksi tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, yritykset, yhdistykset ja kaupunkilaiset. Suunnittelukilpailuilla voidaan hakea rohkeita ratkaisuja esimerkiksi kaupunkiluontoon ja katuympäristöön. Kokeilualustoilla voidaan testata ideoita nopeasti ja saada palautetta jo kehitysvaiheessa. Keskustan kehittäminen on jatkuva, vuorovaikutteinen prosessi, jossa edetään vaiheittain, kokeillen ja yhdessä oppien.

Toteutuksen ohjelmointi ja seuranta

Oulun keskustavision 2026–2040 toteutumista tukee ja ohjaa tarvittaessa keskustavision seurantarayhmä. Sen tehtävänä on arvioida vision etenemistä, varmistaa eri toimijoiden välinen yhteistyö sekä ylläpitää aktiivista

vuorovaikutusta sidosryhmien kanssa. Seuranta sisältää määriteltyjen jatkotoimenpiteiden ja mittareiden tarkastelun sekä sellaisten hankkeiden tunnistamisen ja lisäämisen, jotka edistävät keskustavision tavoitteita. Keskustavisio toteuttaa osaltaan Oulun kaupungin kaupunkistrategiaa, ympäristöohjelmaa ja kaupunkiympäristöohjelmaa. Keskustavision ohjausryhmästä ja projektiryhmästä muodostetaan seurantarayhmä, joka kokoontuu tarvittaessa.

Keskustavision toteuttamista ohjelmoidaan vuosittain Oulun kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä. Vision toteutumisesta raportoidaan vuosittain Oulun kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa. Lisäksi Oulun keskustan kehittymisestä ja keskustavision toteutumisesta laaditaan seurantaraportti kuluvan valtuustokauden loppupuolella vuonna 2028. Seurantaraportti esitellään yhdyskuntalautakunnalle kerran valtuustokaudessa, valtuustokauden loppupuolella vuonna 2028.

KESKUSTAVISION TOIMENPITEET

Rakenna pohjoiseen lämpöä

- Kaavoitetaan ja luvitetaan lisää asuntoja sekä liike- ja toimistotiloja. Katutasoon osoitetaan keskusta-alueella toimitiloja, jotta katutaso pysyy aktiivisena. Täydennysrakentaminen tukee erilaisten alueiden identiteettiä ja kerroksellisuutta.
- Laaditaan keskustan liiketoiminnan sopimusohjaustyökalut.
- Keskustan asiointi- ja ajanvietto-tutkimuksen tekeminen. Keskustassa viipymisen mittaaminen.
- Yleisten alueiden väliaikaistoimintojen kehittäminen ja määrittely. Liiketoimintapaikkaselvityksen toimenpiteiden toteuttaminen.
- Laaditaan korkean rakentamisen laatuperiaatteet.
- Autorannan ympäristön ja korttelialueen suunnittelu ja toteuttaminen.
- Asemakeskuksen ja elämysareenan liikenteen, ympäristön sekä korttelien laadukas toteutus ja kytkeminen liikenteellisesti keskustaan.
- Lapsiperhearkea huomioiva turvallinen ja aktivoiva ympäristö sekä laadukkaat asuinrakennukset ja palvelut keskustassa. Toteutetaan kaavahankkeiden, katu- ja puistoalueiden suunnittelussa sekä palveluverkkosuunnitelmilla.
- Keskustan kehittämisen viestintäsuunnitelman jatkuva ylläpito ja toteuttaminen. Pidetään yllä keskustan kehittämisen keskustelua eri sidosryhmien kanssa. Viestintää tehdään yhdessä keskustan toimijoiden kanssa.
- Laaditaan keskustan kaupunkimarkkinointiin yhteistä esittelymateriaalia.

Kerro kaupungin tarinaa valolla

- Keskusta-alueen valaistuksen yleissuunnitelma ja valaistuksen kehittäminen.
- Toteutetaan valotaide- ja elämysreittikokonaisuus.
- Kiinnitetään huomiota valaistuksen ohjeistuksiin; rakennusjärjestys, kaavamääräykset, keskustan valaistuksen yleissuunnitelma ja ulkovaistuksen suunnitteluohje.
- Liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä parannetaan älykkään valaistuksen avulla.
- Pimeiden alueiden kartoittaminen ranta-alueilla.
- Vahvistetaan tutkimusyhteistyötä ja toteutetaan pilottihankkeita yhteistyökumppaneiden kanssa.

Anna veden rytmittää kaupunkikeskustaa

- Rantavyöhykkeen yleissuunnitelma keskustaan ja suistoalueelle sekä sen toteutus.
- Vesinäkymien lisääminen ja veden ääreen pääseminen kortteleissa, katualueilla sekä puistoissa.
- Merikosken siltojen sekä vesi- ja viherympäristön kehittäminen mm. koskiosuuksien kehittäminen.

KESKUSTAVISION TOIMENPITEET

Tee liikkumisesta vaivatonta ja leikkisää

- Toteutetaan keskustan läpäisevä joukkoliikenteen reitti välillä Raksila - Hallituskatu - Pokkitörmä. Jalankulkupainoitteisen alueen jatkuminen kohti asemaa.
- Kirkkokadun kävely-ympäristön viherryttäminen pienin toimenpitein välillä Kyösti Kallion puisto - Hupisaaret.
- Laaditaan jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden nopeiden toimenpiteiden selkeyttämissuunnitelma sekä kartoitetaan keskusta-alueen yleisten alueiden esteettömyyspuutteet. Toteutetaan suunnitelmissa esitettyjä kohteita vuosittain.
- Pyörätallin, runkolukittavien pyörätelineiden ja mikroliikkumisen pysäköintipaikkojen toteuttaminen eri puolille keskustaa.
- Moottoriajoneuvoliikenteen ja -pysäköinnin helppoutta keskustassa parannetaan ohjaamalla ajoneuvoliikennettä kapasiteetiltaan sujuvimille pääreiteille. Moottoriajoneuvoliikenteen kehittämisessä huomioidaan pelastus-, huolto ja jakeliikenne.
- Laaditaan keskustan rakenteellisen pysäköinnin teknistaloudellinen kehittämisselvitys sekä edelleen Kivisydämen laajennuksen hankesuunnitelma.

Tuo kaupunkiluonto osaksi arkea

- Lisätään puiden ja muun kaupunkivihreän määrää vuosittain.
- Järjestetään kilpailuita, jotka edistävät keskustan houkuttelevuutta ja laadukkuutta, mm. Kyösti Kallion puiston yleissuunnittelu -kilpailu ja puiston toteuttaminen.
- Kaupungin historian vaaliminen. Laaditaan kulttuuriympäristön ohjeistus arvokkaan rakennetun ympäristön mukaisesti, mukaan lukien käytettävät varusteet ja pintamateriaalit.

Keskustavision toteutumista arvioidaan mm. seuraavilla mittareilla:

- Asukas- ja asuntomäärä / vuosi
- Liike- ja toimistotilojen määrä / vuosi
- 3-30-300-periaatteen toteutuminen asemakaavoissa kpl / vuosi
- Asioinnin data-analyysi

Keskustavision työryhmä

Ohjausryhmän jäsenet

Kaupunkiympäristöpalvelut	Kaupunkiympäristöjohtaja Marko Kilpeläinen
Kaavoitus	Kaavoitusjohtaja Kari Nykänen Asemakaava-arkkitehti Eini Vasu Kaavoitusarkkitehti Anni Marttinen Yleiskaavapäällikkö Paula Paajanen
Kadut, puistot ja liikenne	Kaupungininsinööri Eelis Rankka Liikennepäällikkö Saija Räninä Joukkoliikennepäällikkö Helena Väliaho Kaupunginpuutarhuri Heikki Pulkkinen
Maa ja mittaus	Kaupungingeodeetti Veikko Lehtinen Asuntotoimen päällikkö Jukka Kokkinen
Rakennusvalvonta	Rakennusvalvonnan johtaja Anu Montin Kaupunginarkkitehti Sanna Pääkkönen
Oulun seudun ympäristötoimi	Ympäristönsuojelupäällikkö Jonna Hakala
Business Oulu -liikelaitos	Asiakkuuspaallikkö Petri Sirviö Asiantuntija Seija Haapalainen
Konsernihallinto	Viestintäjohtaja Harriet Urponen
Sivistys- ja kulttuuripalvelut	Kulttuurijohtaja Katariina Kummala
Oulun Liikekeskus ry	Toiminnanjohtaja Leena Vuotovesi Hallituksen puheenjohtaja Antti Rounaja

Projektiryhmän jäsenet

Kaavoitus	Kaavoitusjohtaja Kari Nykänen Asemakaava-arkkitehti Eini Vasu Kaavoitusarkkitehti Anni Marttinen Vs. asemakaava-arkkitehti Jere Klami Maisema-arkkitehti Veera Sanaksenaho Maisema-arkkitehti Johanna Jylhä Kaavoitusarkkitehti Katri Nuutinen
Kadut, puistot ja liikenne	Liikenneinsinööri Minna Koukkula Rakennuttajainsinööri Tommi Salo Rakennuttajainsinööri Mika Rintelä Joukkoliikennesuunnittelija Samuli Siltala
Business Oulu -liikelaitos	Yhteispäällikkö Ari Saine
Oulun Liikekeskus ry	Tulevaisuusmuotoilija Johannes Helama

Valokuvat ja visualisoinnit

Sivut 1, 11, 12, 18: LSV arkkitehdit Oy & Tundra architecture Oy.
Visualisoinnit on laadittu tekoälyavusteisesti.

Sivut 3, 4, 8, 13: Harri Tarvainen / Oulun kaupunki

Sivu 5, 17: Tero Suutari / Oulun kaupunki

Sivu 6: Juha-Pekka Honkanen

Sivu 7: Juha Pekka Honkanen (valokuvat),
Luo arkkitehdit Oy & Urbanist AI (visualisoinnit).
Visualisoinnit on laadittu tekoälyavusteisesti.

Konsultit

Vuorovaikutus ja viestintä	Designmatters Studio, 11Helsinki, LUO Arkkitehdit, Honkasen juttu ja kuva Johanna Laurinen, Minna Koskelo, Virve Väisänen, Juha-Pekka Honkanen
Täydennysrakentaminen	Arkkitehdit LSV ja Tundra Juha Luoma, Henri Käpynen, Kasmir Jolma
Liikennejärjestelyt ja pysäköinti	Sitowise Anna-Sofia Hyvönen, Paula Siuruainen
Kaupunkivihreä ja -sininen	VSU maisema-arkkitehdit Outi Palosaari, Saara Oilinki
Valaistus	WSP Finland Mia Erlin, Tuula Koistinen

Tutustu myös Oulun keskustavision 2026-2040 liiteraportteihin

- Vuorovaikutteinen suunnitteluprosessi
- Täydennysrakentaminen
- Kaupunkivihreä ja -sininen
- Liikenne
- Valaistus
- Elinvoima

ouka.fi/keskustavision

OULUN
KESKUSTAVISIO
2026-2040

ouka.fi/keskustavisio

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki